
SANKT OLAV

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrud Undset, Lars Eskeland.
ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 23743

INNHold: Veiviseren til den sociale fred. — Hvorfor? — Redemptoristene - 200 år. — Det hellige år. — Katolisisme og Fascisme. — Hedningemisjonens heltinner. — Fanten. — Katolsk filmselskap. Det første i verden. — Vår Frue Hospital. — Fra Vikariatet. — Herhjemme — og derute.

RETT + OG + SANNHET

Veiviseren til den sociale fred —

Retningslinjer angitt av de pavelige rundskrivelser «Rerum Novarum» og «Quadragesimo anno».

Barn av samme Fader.

Et virkelig samarbeide for å nå frem til det som tjener alles beste er kun mulig, når de forskjellige sociale grupper blir gjennomtrengt av bevisstheten om at de alle er medlemmer av en stor familie, barn av en og samme Fader — når de føler sig som et legem i Kristus, hverandres lemmer, så at når et lem lider, lider de andre med ham.» (Quadr. an.).

Det dårlige eksempel.

Når de økonomisk-ansvarshavende kommer bort fra den rette vei, er det umulig å forhindre, at ikke også den brede masse slår inn på veien, som fører til fordævelsen. Så meget desto mer som mangelen arbeidsgiver kun behandler sine arbeidere, som var det maskiner, uten å ta hensyn til deres sjeler — uten tanke på de høiere ting.» (Quadr. an.).

Frimodig bekjennelse.

«For Gud beklager vi, ærverdige brødre, at der virkelig har vært kretser — ja, er det den dag i dag — hvor man kaller sig katolikk, men hvor dog alle kjærlighetens og rettferdighetens ophøiede lover, etter hvilke vi skal anta oss våre nødlidende brødre som var det Kristus selv, er helt forsvunnen bort fra bevisstheten — ja, hvad der er ennu alvorligere: hos hvem samvittigheten, når det gjelder om for fortjenestens skyld å utnytte arbeiderne, er helt taus. Vi finner til og med, at man søker å skyte religionen foran sig som et skjerm-brett, bak hvilken man skjuler sin urettferdighet og

forsøker å unddra sig arbeidernes berettigede fordringer. Det er disse kretsers skyld, at Kirken har pådratt sig det falske skinn og den mistanke, at den begunstiger de besittende klasser og ser uten deltagelse på de fattiges lidelser og nød.» (Quadr. an.).

Livet i et statssamfund.

«Man må gjøre det å leve i et ordnet statssamfund til et ønskerdig gode for individet og familien. Men når som nu individet og familien i staten lider overlast istedetfor å finne beskyttelse, får skade istedetfor gavn, så blir statsstyrelsen gjenstand for hat og avsky.» (Rer. nov.).

Den rettferdige stat.

«Man må alltid holde sig for øie den viktige sannhet, at staten er for alle, for høi som for lav. Ut fra naturretten er arbeideren ikke mindre borger enn de besittende stender — d. v. s. de er del av staten — er del i det av alle familier dannede samfund, og de er ovenikjøpet — hvad veier tungt — i alle stater langt den største del av befolkningen. Da det er utillatelig kun å sørge for en enkelt del av samfundet og være efterlatende overfor en annen, må staten ved offentlige forholdsregler våke over arbeidernes interesser. Ellers mangler den den sanne rettferdighets ånd.» (Rer. nov.).

Lydighet mot staten.

«Under påskudd av å vareta offentlige interesser må ingen statsmakt forlede til noget skritt som innebærer

nogen urettferdighet. Ti statsstyrelsen kan kun gjøre fordring på å bli adlydt og få sine lover og forordninger respektert, når disse ikke strider mot fornuften og Guds evige lov.» (Rer. nov.).

Mot pengemaktens tøilesløse herskesyke.

«Den frie konkurranse har ødelagt sig selv, ti istedet for arbeidet mot en sund økonomisk frigjørelse, er trådt en tøilesløs streben efter å vinne makt gjennom et økonomisk herredømme over andre. Med full rett må man derfor forbeholde enkelte goder for det offentlige, fordi den med disse forbundne makt ikke uten fare for det heles vel kan overlates private hender.» (Quadr. an.).

En rettferdig fordeling.

«Enhver skal ha sin andel — derfor må fordelingen av jordens goder, som idag er helt ufornuftig på grunn av de få som er overrike og de mange som intet eier «og ingen med hjerte på rette sted kan være i tvil om dette» — igjen bringes i overensstemmelse med hensynet til det felles beste.» (Quadr. an.).

Ingen velferdsstat for rike.

«De besittende kretser, som selv er sterke nok, behøver ikke staten til å beskytte sig. Men den store mengde fattige, som er berøvet alle egne hjelpemidler, er helt henvist til statens hjelp. Derfor er det statens plikt særlig å ha omsorg og forsorg for de som danner befolkningens hovedstamme.» (Quadr. an.).

«Arbeiderne må av staten særlig beskyttes.» (Rer. nov.).

Arbeidernes lønn.

«Det er imot alle guddommelige og menneskelige lover å undertrykke de nødlidende og utnytte deres arbeide til egen fordel.» (Rer. an.). «Først og fremst tilkommer der arbeideren den tiltrekkelige lønn til livsopholdet for sig og sin familie. Man må på alle måter sørge for at familiefarens arbeidsfortjeneste strekker til for hele husstandens fornødenheter.» (Quadr. an.).

Dom over nutidens økonomi.

«Vi anser den økonomiske tilstand i nutiden for å være helt forfeilet.» (Quadr. an.).

Vei til den sociale fred.

«Hvis man søker et hjelpemiddel for den nuværende samfundselendighet, finner man det kun i en gjennomkristning av det offentlige og det private liv.»

Hvorfor?

*Vi mennesker spørger bestandig: hvorfor?
så ofte vi møtes av gåde på gåde.*

*Guds vei er ikke den samme som vår,
og vi vil nu helst være den som skal råde.*

*Hvorfor skal jeg aldri få heist en krans
på huset som jeg holder på å bygge?
Hvorfor skal andre ha sollys og glans,
mens jeg syns bestemt til å leve i skygge?*

*Akk, kunde jeg lære hvad gjerne jeg vil
å legge til side min engstende spørger
og bytte «hvorfor» med et freidig «hvortil»,
da var det forbi med min sukken og sørger.*

*Da vilde jeg midt i det skiftende spill
av jubel og lykke, av ve og av våde,
få svar fra min Gud på mitt spørsmål hvortil?
«Til å føre dig fremad og hjemad av nådel!»*

Redemptoristene – 200 år.

Av alle de yngre ordenskongregasjoner er sikkert Redemptoristene, som blev grunnlagt 9. november 1932 en av de betydeligste. Om den gjelder det i høyeste grad, hvad Harnack skrev om ordenslivet i sin almindelighet: «alltid er det ordensvesenet som reddet den synkende Kirke, befriet de som var fanget i verdslighetens lenker, forsvarte de som blev angrepne. Det var ordensfolk som varmet de forfrosne hjerter, temmet de gjenstridige ånder, gjenvant de som hadde fjernet sig fra Kirken.»

Det var den hellige Alphons av Liguori som grunnnet denne kongregasjon for å komme en bestemt trang imøte og løse en bestemt opgave: sjelesorgen blandt de fattigste og elendigste menneskeskjebner. Som retningslinjene angav han selv: «Å etterligne mest mulig Kristi liv og dyder for egen åndelig vekst, og til gagn for alle de forlatte sjeler.» Når han kalte den: «den allerhelligste Forlørsers kongregasjon» (vi kaller den idag kort og godt: «Redemptoristene»), kommer man uvilkårlig til å tenke på nogen ord i en langt senere Encyklika, hvor der tales om «Protetariatets forløsning» — selv om man vet at Alphons av Liguori var fjern fra hele den sociale tanke, som nu gjennemsyrer alt, men som den gang ikke hadde gitt sig noget utslag. Men han visste om den dype sammenheng mellom nasjonal og åndelig nød og det er meget interessant å se, hvor moderne innstillet han er i sine anvisninger for en effektiv sjelesorg — anvisninger, som siden er blitt

systematisk bearbeidet og etterfulgt. Derfor har Redemptoristene alltid betraktet det som sin viktigste oppgave å arbeide i og for det brede befolkningslag — men samtidig behøver man blott å minnes ordenens store helgen, Klemens Maria Hofbauer, for å se, at han var midtpunktet i en stor åndelig-interessert krets, og at derfor kongregasjonens virkefelt har utstrakt sig også til høitstående intellektuelle og kultiverte samfundslag.

Det hellige år.

Allerede fra begynnelsen av 1932 innløp der fra alle kanter av verden det ene bønnskrift efter det annet til Paven, at året 1933, som Frelserens dødsår, burde særlig høitideligholdes. Fra forskjellige biskoper blev der hevdet, at året jo også rummet det eukaristiske Sakraments innstiftelse, Himmelfarten, Peters Primat og den Helligånds utgydelse.

Paven billiget bønnskriftene, og han bestemte, at de ikke, som man tilrådet, skulde legges ad acta, men opbevares privat av ham i en særlig mappe. Måneder igjennem optokes Pave Pius XI av andre nødvendige oppgaver til han i den siste adventsuke tok fatt på mappen og kalte kompetente personligheter til sig, som imidlertid av forskjellige grunner ikke var gunstig stemt for det biskoppelige initiativ. Et argument, som blev fremholdt, var dette, at man jo både i 1925 og i 1930 hadde feiret jubelår, og at en hyppig gjentagelse vilde svekke «Anno Santo»s betydningsfullhet i de troendes øine, så at pilegrimsferden vilde lide derunder — samt også at et jubelår med valfarter og audienser hos Paven vilde trette ham for meget og skade hans sundhet.

Men Pave Pius XI avviste alle disse innvendinger — og navnlig påpekte han hvorledes verdensstillingen så langtfra var en grunn til å la det hellige år falle, som det tvertom var en grunn mer til å gjennomføre det. Nu nettop trengtes det at man pekte på troens mål og idealer, og hvad de personlige besvær angikk, så nektet han å ta nogen hensyn til dem. Han håpet å kunne bære dette jubelår like så godt som de andre.

Vanskeligere å imøtegå var de historiske innvendinger. Nogen apsolutt historiske bevis for, at 1933 var nittenhundre-året efter Kristi død forelå ikke. I Pavens privatbibliotek fant lange diskusjoner sted mellom fagfolk om dette spørsmål, og man syntes næsten å gjenopleve Konciliet i Trient. Dionysius, Cyrillus av Aleksandrias påskecyklus, evangeliene, den flaviske kronikk, de tre vises stjerne, Belarmin, Baronius, historiekritikker, Kirkens tradisjon — alt blev citert og

diskutert, og teologene og astronomene overrakte Paven sine resultater. Men da motstanderne av det hellige års feiring var næsten sikker på at de hadde seiret, overrasket Paven alle — selv sin intimeste hofkrets — med sin tale i radioen. Paven hadde selv tatt sine notater til sin kunngjørelse om året 1933, som et hellig år — enn ikke de høieste kuriekretser var underrettet.

I den bulle, som prelat Wilbert, den berømte arkeolog, i sin egenskap av dekan for protonotariatet opleste søndag den 15. januar i Peterskirkens forhall, erindrer Paven om at det ikke er lykkedes historieforskerne å avgjøre det nøiaktige tidspunkt for denne hundreårsfestlighet med full sikkerhet, men allikevel var festen av så stor betydning, at man kunde ikke forbigå den. Derfor opfordret Paven menneskeheten til, i det minste for en stund, å glemme jorden og opløfte tankene mot himmelen for å betrakte den kjærlighet, som Frelseren hadde til oss og for å opflamme den takknemlighet som vi skyldte Ham. Disse tanker måtte mane til bønn og bot for oss selv og hele menneskeheten. Den hellige Fader ønsket og bad om, at det forestående jubelår måtte bringe sjelene fred, Kirken frihet og folkene enhet og velferd. Biskopene opfordret han til å besøke de troende og opfordre dem til tallrik å dra til Rom på pilegrimsferd — og tillike uttalte han ønsket om at så mange som mulig vilde foreta en valfart til de hellige steder i Palestina. Endelig meddelte bullen alle bestemmelsene for å opnå avlad og de særlige bønner som de troende i de tre foreskrevne besøk i de fire hovedbasilikaer skulde foreta.

Katolisisme og Fascisme.

Selvom det er blitt forsoning mellom den hellige Stol og Italien, så er det dog ikke fullstendig overensstemmelse og enighet mellom katolisisme og fascisme, som man på visse hold har ment, idet man har antydnet at Paven for å opnå en fordelaktig overenskomst skulde ha latt sin handlefrihet begrense av fasciststatens krav. Paven er fremforalt sjelehyrde, og når han ser hjorden trues av angrep eller vranglære, nøler han ikke med å protestere, skjönt han regner med at det neppe vil falle i god jord hos de verdslige makthavere.

«*Osservatore Romano*», Vatikanets offisielle organ, er helt preget av dette åndelige syn på Kirkens mål og sin egen oppgave. Således inneholdt dette blad nylig en direkte kritikk av det fascistiske ungdomsblad: *Balila*.

I sistnevnte blad stod der en artikkel om den unge italiener, om hvorledes hans mentalitet skulde være. Det het der at den unge italiener, det nye Italiens ekte sønn, skulde elske sin neste som sig selv, *kun når*

nesten var italiensk borger. Hvad de andre angår, så var det ikke helt nødvendig å elske dem, men nok å akte dem, sålenge disse viste den unge italiener aktelse.

Vatikanets organ påpeker at dette er i direkte strid med Evangeliets bud, nestekjærlighetens bud, som gjelder ufravigelig for alle kristne, og at følgelig fascistbladets lære bekjemper det som især kjennetegner og særpreger de kristne, det som har gjort kristendommen til den mest sublimе av alle religioner.

«Osservatore Romano» fremhever at *nesten* ikke kan

begrenses til landsmenn, fordi *nesten* er *alle* mennesker, og minner om at Kristus har lært oss å betrakte den fremmede som vår neste, ja at også våre fiender er vår neste. Fascistbladets villfarelse er av den art, at det er å håpe, at den aldri blir gjentatt. Tatt i betraktning at bladet er bestemt til lesning for ungdommen, må man kreve at redaksjonen er sig bevisst sitt ansvar som ungdommens opdragere.

Denne klare, utvetydige protest viser at Vatikanets organ stadig er våkent og uforferdet i sitt forsvar for Evangeliets evige og uforanderlige budskap.

Hedningemisjonens heltinner.

Så tidlig som i 1817 sendte Moder Anne Maria Javouhey — hun som opprettet St. Josefssøstrene av Cluny — 4 søstre til øen Reunion i Østafrika. Dengang var samferdselsmidlene meget ufullkomne, alle de beskyttelsesmidler mot tropesykdommene, som man nu har så mange av, ubekjente, og de innfødte de fleste steder helt fiendtligsinnset. Der krevdes et overmenneskelig heltemot for å begi sig til arbeidet på slike steder, men søstrene hadde funnet dette mot i sin kjærlighet til Gud og til sjelene.

Da Moder Javouhey i året 1922 selv fulgte nogen ordenssøstre til øen Goré i Senegambien, sa hun, da de sted iland: «Kjære søstre, vi vil sannsynligvis dø tyve år før her, enn hvis vi var blitt i Europa, men hvor meget godt kan vi ikke utrette her, hvor mange uvitende kan vi ikke belære, hvor mange sjeler kan vi ikke vinne for Gud!»

I Indien, Kina og Japan blomstret der tidlig innfødte ordenssamfund, og etter Napoleons-krigene åpnet hedningemisjonen sine dører for de europeiske søstre. Tre grunner bevirket dette.

For det første klostertankens mektige opsving og opprettelsen av mange nye ordenssamfund, som alle hadde undervisning og barmhjertighetsgjerninger til hovedformål. De søkte sig stadig nye virkefelter, og intet var da naturligere enn at man tok disse Kristus-elskende søstre til hjelpersker i misjonsarbeidet.

For det annet bidrog den hurtige utvikling av alle de moderne samferdselsmidler, de europeiske lands stadig stigende koloniseringstendenser til en øket misjonsvirksomhet — og det falt av sig selv, at omsorgen for kvinner, barn og syke måtte betros de søstre, hvis hele liv var viet til kjærlighetsgjerninger. Og det måtte være europeiske søstre, da ingen av naturfolkene kvinner var skikket, til å begynne med, til å utrette noget virkelig arbeide for andre — deres hjerter måtte forberedes ved å se ordenssøstrenes dyd, høie sedelighetsideal og dype fromhet.

Og endelig var den tredje grunn til de mange kvinnelige hedningemisjonærers utsendelse, at det kvinnelige islett i ordenslivet tok et så mektig opsving samtidig med at kvinnene overhodet gjorde sig gjeldende med styrke på alle livets områder.

De franske søstre har foregått alle andre med sitt eksempel og har også stillet det største antall arbeidssker på dette felt inntil nu.

De første tyske søstre utsendtes 1853 og begynte sitt arbeid i Patne-Bankipore i Indien. Siden har mange fulgt deres eksempel — ialt finnes 35 tyske ordenssamfund, som utsender misjonærsøstre, hvorav de syv utelukkende er beregnet på hedningene.

I 1923 arbeidet 12 944 hvite søstre i misjonene — 11 158 innfødte, til disse kommer 6654 som ofrer sig for misjonsarbeidet uten å være i kloster. Hvis man ser på fordelingen av de europeiske og innfødte søstre finner man den interessante kjensgjerning, at i de asiatiske kulturland Kina, Indien, Forindien, Ceylon og Korea er de innfødte søstre 4—5 ganger så tallrike som de europeiske, mens i Afrika og Australien de hvite er i majoritet. Ialt finnes 111 innfødte ordenssøstersamfund i misjonene.

Den velsignelse, som de katolske søstre sprer om sig, er umåtelig stor. Derfor er de også elsket overalt, og ankomsten av nye søstre er alltid en festdag.

Opgavene er de samme for misjonssøstre, som for deres søstre i Europa: Pleie av barn, enker og foreldreløse, fattige, syke og gamle. Kolera og pest fordrer stadig mange ofre. Hos de fornemme muhammedanere og indiere har de som kvinner adgang til kvinnegemakene, og mange steder påhviler den kvinnelige ungdoms opdragelse bare dem.

Den katolske misjons håndbok for 1925 teller 1365 barnehjem med 73 719 barn, 587 sykehus med 71 128 patienter og 1786 fattigapoteker. «Venn og fiende, kristen, hedning og muhammedaner bøier sig alle i ærefrykt og beundring for misjonssøstrene — ti de er Kirkens ære og stolthet.» (P. Våth. S. J.)

Og misjonssøstrene er Kirken takknemlig, at den gir dem leilighet til å utfolde de edleste krefter. Derfor lenges i alle Moderhusene søstrene etter den dag, da de kan få reise ut — størst er lengselen etter det sted, hvor arbeidet er farligst. Og hvor tilfredsstillende dette liv kan være, viser beretningen om søster Lucie, som i 1916 feiret sitt «gull-jubileum» i Indien. «Den ambulerende sykepleie var hennes kall og hun hadde adgang overalt. 31 400 små barn har hun holdt over dåpen.» (P. Våth. S. J.)

Fanten.

AV M. E. M. YOUNG.

Autorisert oversettelse fra engelsk.

Fanten kom traskende opfor bakken, forbi de siste hvite små hus i landsbyen. Der hadde nettop gått en skur, og luften luktet ren og frisk. Veien var sølet også etter regnet, og det likte fanten bedre. Var råket med de dype hjulspor verre sølet et sted enn ellers, så labbet han uti nettop der. Han åndet inn den rene luft fordi han var nødt til det, men sølepyttene vasset han igjennom, fordi han vilde. De pene folkene nede i landsbyen hadde ikke villet ha noget å gjøre med ham, fordi han var en skitten slusk. Det var ikke så almindelig i det landet og på den tiden — dette hendte ikke her og ikke i vår tid — og fanten bildte sig inn at folk hadde gjort litt for meget vesen av hans ualmindelig frastøtende utseende. Så hevnet han sig på de pene folkene ved å vandre ut av deres by enda skitnere enn han hadde gått inn i den.

Det blev lenger mellom husene og tilslutt var der ikke flere hus. Stien bar opover, bøiet utenom en knaus og der lå det siste huset.

Fanten så på huset og avskydde det enda mer enn alle de andre. En kvinne i byen, som var litt snillere eller kanskje litt feigere enn nabokonene, hadde latt være å fortelle ham, hvad hun syntes han så ut som; hun hadde tidd stille mens han gikk forbi, men baketter hadde hun ropt til ham om «at høre med de folkene som bor ved den andre enden av byen — det siste huset — øverst på haugen.»

Så det her var huset til de snille folkene, tenkte fanten.

Åjo, det så slik ut. Bare haven så ut så det var til å vondt av. Klippet og luket og pyntelig — fantes ikke ugress, fantes ikke en jordlapp som ikke var nyttet. Kjente han kanskje ikke sånne snille folk! Sparsommelige og nøisomme mennesker, fattige men ærlige. Ikke-noe for ikkenoe, sa denslags folk, og lite nok for meget. Han kjente arta — og han fikk lyst til å spytte inn akkurat i denne haven. Han fikk så inderlig god lyst til å spytte, så han skrevet over på den tørre veikanten for å gjøre det, tittet inn over den lave stenmuren for å sikte —.

Så lot han være

Så lo han.

Han lo sånn som ingen skulde trodd, for et øieblikk siden, at denne mannen kunde le. Han lo ikke vondt, han lo ikke som en mann der har lyst til å spytte på noe. Han bare lo av noe som moret ham. Han støttet sig med begge armer på staven sin, lenet sig innover havemuren og lo av noe han hadde fått øie på.

I en krok av haven hadde et lite barn haven sin, og fanten lo av noe som han hadde i denne kroken. Det var noe som ungen måtte ha lavet. Enslags dukkestue eller et tempel var det, og det var bygget op av de rareste greier som småen hadde plukket ihop: beten av sundslått krustøi, fine hvite stener og simple grå små-

sten, større og mindre, glatte og kantete, men de var passet sammen så fint og nøiaktig, og her og der hadde barnet hjulpet på byggverket sitt med simpel søle, som det hadde klint inni fugene. Det var det rareste byggverk, bygget av brott og beten, som ikke hadde noen verdi i sig selv, og enda det var gjort av ingen verdens ting, så var det noe. Fanten hadde lekt, han og, engang for evig lenge siden, at han bygget hus slik. Det var det som først hadde fått ham til å stoppe op. Jaså, her bodde en liten kar som lekte samme leken som han selv hadde lekt engang. Og han blev stående og se, for han var nødt til å innrømme, denne vesle karen her måtte nok være selsomt flink. For fanten hadde aldri kunnet få til noe slikt, en ting som var noe. Det kalte på noe i hans eget vesen — hvis noen hadde sagt til ham, at det var en følelse av respekt, vilde han ha gått sin vei med en gang. Han selv tok det for nyfikenhet og gikk inn.

Havegrinnen slog igjen etter ham, og et forheng for et vindu i det øvre stokkverk blev sluppet ned. Han hørte forte små føtter som sprang over gulvet i det øvre rum, det ramlet i trappen som om en falt, det dunsset i gulvet innenfor. Et duns så hårdt, så fanten, som stod utenfor døren og alt hadde løftet staven sin for å dundre på den lot stokken synke, han lyttet og ventet på hylet som vel kom nu. Smilet hans nu var som det pleiet — skadefro: ungen skulde vel belje —.

Men der kom ikke noe hyl. De små føttene løp videre, en tordnet mot dørens innside og krafset på den, pustet, stående på tå, strevet for å nå klinken, som satt for høit for det lille kryptet innenfor. Det blev stilt et øieblikk, men det var bare fordi den samlet sig til en frisk anstrengelse, og så kavet den lille derinne igjen. Nettop som fanten holdt på å bli lei sitt eget innfall, snudde sig for å gå igjen — op kom døren, og der stod han —.

Det var alt som fanten kunde si om den ting. De som spurte ham ut siden fikk greie på så meget som at barnet kunde vel være en tre år gammel, sånn omtrent da, og at han hadde hatt på sig en liten rød skjorte eller en kittel, men hvis de vilde vite hvordan gutten hadde sett ut — ja han så glad ut, det var alt fanten kunde fortelle om ham. Han så glad ut ja. Ja, sannelig, en kunde si, en hadde aldri før i sitt liv sett noen som så glad ut. Glad så det tindret av ham — sånn som han slog op den tunge døren, kom springende ut — akkurat som en skulde ha vært hans kjødelige bror — sånn som han grep tak i en stakkar med de små hendene sine og bentfrem halte en inn i huset. Halte —? Ja, for en kunde jo naturligvis ha slitt sig, hvis en hadde villet — en er jo en ster sterk slabbedask. Men det hadde en likesom ikke lyst til, for en hadde nok med å glane på denne gutten og undre sig på hvad i allverden det var han var så strålende fornøiet for.

Kort og godt, før fanten visste hvor han var henne var han inni huset, og barnet skjøv igjen døren, stod med ryggen mot den og utbredte armer og sang ut:

«Mor! Mor! Mor! Jeg har fått sånn elskelig gjest!»

Så hvitt som det var inne i det huset. Og så skitten som fanten var. Og gutten ropte på sin mor, og stemmen hans var det klareste noen kunde høre — han ropte på henne for at hun skulde komme og glede sig med ham over det herlige funn han hadde gjort.

Fanten hadde såvidt tid til å sanse sig og bli het og kald i fillene sine — så blev bakdøren åpnet og kvinnen kom inn.

Hun kom fra haven og i forklædet sitt som hun holdt op hadde hun fullt av grøntsaker som hun hadde vært ute etter, de var så friske og grønne etter regnet. Og hennes blick søkte bent til den lille gutten som stod med ryggen mot døren og utstrakte armer bortover træet, og i barnets øine var dette uovervinnelige uttrykket som sa moren, at her hadde han fått gjesten inn i huset og hadde ikke i sinne å la ham gå. Bent som fuglen inn i reden fløi morens blick inn i barnets, og fra gutten så hun bort på fanten, rolig og liketil, som han skulde ha vært hennes egen gutts bror. Fanten kjente sig med en gang ganske trygg og vel til mote. Det første han tenkte var: «Hvor denne kvinnen slekter på barnet sitt.» Det var å snu op ned på tingen? Kanskje — men det var det som først slog ham.

«I er mere enn velkommen, gode herre,» sa konen, hvis I vil ta oss som vi er.»

Fanten mumlet noget, han visste ikke selv hvad. Han stod aldri fast for ord, når det var folk som vilde få ham på dør. Men disse her vilde ha ham til å bli. Og alt han kunde gjøre var å stå stille som en stokk og glane, mens kvinnen gikk bort og la alt det grønne på stengulvet i den kjøligste kroken og så tok en krakk og vilde dra den frem. Gutten sprang fra døren som han hadde voktet og løp for å hjelpe henne, det var en stor, tung krakk, og så falt det fanten inn, at han fikk gå bort og gi en håndsrekning. Han gikk frem etpar-tre steg. Så blev han stående som størknet.

Foran ham var gulvet skinnende hvitt — og bak ham? Han trengte ikke se sig omkring. Han visste at føttene hans hadde laget et fryktelig spor. Med det samme kjente han en dragning så voldsom som det voldsomste han hadde følt noengang før i sitt liv. Han vilde helst snu tilbake i sine egne spor.

Der var en som talte. Gutten hadde kommet bort og satt sig på gulvet foran fantens føtter, så på dem:

«De er såre,» sa han. «Å så såre de er!»

Fanten gapte. Det var sant at føttene hans var såre, men det første som det hadde vært rimelig å si om dem var «så skitne!» Og da gutten bøiet sig frem for å stryke over disse føttene, veg fanten tilbake med et-slags brøl av forskrekkelse.

«Ta'n til dig, mor,» skrek han.

Kvinnen ikke så meget som så sig omkring. Hun hadde travelt fremme ved gruen. Da hun snudde sig mot fanten hadde hun en bolle med rykende vann i hendene.

«Det er godt og varmt, herre,» sa hun, og hun talte blidt og høflig. «Hvis I vil la oss få lov, så hjelper det for ømheden.»

(Forts.)

Katolsk filmselskap.

Det første i verden.

I disse dager har man i Rom holdt konstituerende møte for det nye filmselskap «Lux Christiana» (Kri-stent Lys). Det er et helt katolsk selskap, som har til formål å fremstille religiøse og belærende films, og danner således et nytt og viktig ledd i Kirkens utrette-lige opplysningsarbeide.

Selskapet, som står under ledelse av blandt annet en italiensk senator og en deputeret, har fått den hel-lige Faders rike velsignelse med på veien. Forhåpentlig vil vi også her i Norge kunne nyte godt av dette film-foretagende.

Vår Frue Hospital

kan i år se tilbake på 50 års virksomhet i den lidende nestes tjeneste.

I den anledning akter søstrene i nærmeste fremtid å avholde en basar, hvis formål denne gang er å skaffe midler til opprettelse av et hjem for Hospitalets eldre søstre.

Forhåpentlig vil Hospitalets venner nu som tidligere støtte den gode sak såvel ved loddtagning som ved ydelse av gaver.

Ethver bevis på interesse vil bli mottatt med den varmeste takk. — Nærmere annonse i neste nummer av «St. Olav».

St. Josefs-søstre.

RETTELSE:

I Lars Eskelands vakre dikt: «Bunden i kvida», som stod i forrige nr. av «St. Olav», har der dessverre innsneket sig noen trykkfeil, som vi meget beklager. Den verste er at der i 6. vers står «flår» istedet for «flór» (= flóder av flod). Skal være: «Livet som flór i Guds evige Ord».

Fra Vikariatet.

Hans høiærverdighet biskopen er fraværende fra lørdag den 11. februar til den 25. februar. Korrespondansen til Vikariatet åpnes i Oslo, hvis brevene ikke er merket personlig.

Herhjemme: —

«St. Olav»

minner om at alle anonyme artikler til bladet må ledsages med innsenderens navn og adresse til bruk for redaksjonen. Da dette prinsipp ikke fraviges beklager vi ikke å kunne bringe et mottatt referat fra en juletreffest i Nord-Norges kirke-distrikt før avsenderen navngir sig.

OSLO. St. Theresiaforening for små og unge piker.. En forening i likhet med den, man i sin tid hadde, vil i nær fremtid bli opprettet i Oslo for katolske småpiker i alderen 12—16 år i begge menigheter. Som direktør har hans høiærverdighet biskopen opnevnt hr. pastor dr. Gorrissen. Frøknene Th. Borch og Paula Abry vil assistere med ledelsen av sammenkomstene. Innmeldelse kan skje ved henvendelse til frk. Borch, Welhavensgate 12, og frk. Paula Abry, Marcellisgate 27.

OSLO. St. Halvards lokalforening av St. Olavs Forbund holdt sin årlige generalforsamling søndag den 29. januar under ledelse av formannen, hr. Dag Jensen. Sekretæren, frk. Paula Abry, og kassereren, frk. Else Solegaard, leste op henholdsvis årsberetningen og regnskapet, som blev vedtatt. Av årsberetningen fremgikk bl. a. at der nu igangsettes et systematisk arbeide for å skaffe forbundet flere medlemmer innen menigheten. Derefter var det valg på to nye styremedlemmer istedetfor frk. Paula Abry og Johs. Hongslo, som stod for tur til å tre ut. Valgt blev frk. Paula Abry og hr. Willy Weiss. Suppleanter: fru Lithauer og hr. Johs. Hongslo. Som revisor blev frk. Astri Seglem gjenvalgt med akklamasjon. Til representanter ved forbundets landsmøte blev valgt hr. Dag Jensen og frk. Paula Abry. Tilslutt rettet hr. Barra en takk til styret for det gode resultat av årets arbeide.

P. A.

FREDRIKSTAD. «Tilstanden efter døden» — 2 foredrag. I forrige uke har sognepr. I v a r W e l l e holdt en serie foredrag her i byen. Under disse kom han med påstander om den katolske lære som var så misvisende, at vår sogneprest, mgr. I r g e n s, isøndags tok til gjenmele i et foredrag om: «Skjærssilden og bønner for de døde». St. Birgitta kirke var fylt til trengsel og den tallrike forsamling, som for det meste bestod av ikke-katolikker, fulgte med stor oppmerksomhet sogneprestens klare og interessante fremstilling av Kirkens v i r k e - l i g e lære.

Z. B.

— og derute:

ROM. For nogen tid siden inntrådte Pius X's og Benedikt XV's geheimekapellan, prelat Girolome Bianchi, i klostret i Camaldoli, for der å leve et fullstendig eremittliv. Dette klostrets ordensregler regnes for å være strengere enn alle andres. Over 50 salige og andre i hellighetens ry avdøde munkar har avsluttet sitt jordiske liv i «Sacro Eramo di Camaldoli». Det strenge eremittliv tillates kun efter en lengere prøvetid. Eremiten lever helt avsondret i sin celle, som omgis av en liten have. I denne celle er der et lite kapell, hvor han celebrerer den hellige messe — kun skjærtorsdag, langfredag og påskelørdag deltar han i den felles gudstjeneste, og kun ved jule- og påsketid spiser han fire ganger sammen med de andre i refektoriet. Ellers tilbringer han all sin tid i bønn, betraktning, åndelig lesning og legemlig arbeid. I over et århundre blev denne den strengeste form for eremittliv ikke mer utøvnet i Camaldoli, og prelat Bianchi har gjennomgått en syv-årig prøvetid. Han lever av litt grøntsaker, men mest av vann og brød — opvarmning finnes ikke, skjønt klostret ligger 600 meter høit og har en fuktig og kald vinterperiode. Det er en gripende ceremoni, når eremitten trær inn i denne evige klausur. Han overværer først en høitidelig messe i sitt konvent og ledsages så av brødrene, med prioren ved sin side, under avsyngelse av bots-

salmer og lyden av døds klokken til sin avsides celle. Pater besprenger cellen med vievann og innvier den med røkelse for siste gang hilser alle munkene eneboeren med det hellige fredsskyss og vender så alle tause tilbake til sine egne celler.

REGENSBURG. Stiftsdekanen i Regensburg, den bekjente komponist Pater Griesbacher, er avgått ved døden. Hans hovedinteresse var alltid kirkemusikken, og han har utgitt over 200 komposisjoner — bl. a. festhymnen ved den eukaristiske kongress i Chikago. Tillike skrev han meget om kirke musikk og om kirkeklokker, på hvilket område han var ekspert.

TRIER. Biskopen av Trier har meddelt, at fra søndag den 23. juli til søndag den 3. september i dette hellige år vil Franserens kledebonn, Trierdomkirkens helligste klenodie, bli utstillet til de troendes beskuelse «for å styrke troen, øke vort kjærlighet til Kristus og Hans hellige Kirke og befeste dets kristelige liv». Relikvien har ikke vært utstillet siden i 1891.

FRANKRIKE. Også der beskjeftiger 40-timers arbeidsuksinnene. Det franske selskap for sociale fremskritt har nylig på en rekke møter drøftet spørsmålet om innførelse av 40 timers arbeidsuke i industrien. Spørsmålet skal drøftes særskilt for alle industriens forskjellige grener. Drøftelsene er for gruppen industriens og jernbanenes vedkommende blitt ført av representanter for arbeidsgiverne, for den almindelige arbeiderorganisasjon og for de franske arbeideres kristelige forbund, uttrykkende at man dog er kommet til enighet på noget avgjørende punkt. Fra arbeidsgivernes hold fremholdt man 40 timers arbeidsuke som umulig p. g. a. konkurransen for grupeindustriens vedkommende med den utenlandske produksjon og for jernbanenes vedkommende med biltrafikken, hvis utvikling blir stadig mer truende for jernbanenes driftsmuligheter. Man måtte være oppmerksom på, at rasjonaliseringen og mekanikkens utvikling var drevet så vidt, at man ikke turde regne med at yderligere forbedringer kunde skaffe vederlag for de nye byrder, som 40 timers arbeidsuke vilde påføre disse bedriftsorganer. — For arbeiderholdt blev det hevdet, at man anså det for sannsynlig at de tekniske fremskritt i forbindelse med en rimelig rasjonalisering vilde medføre forøkelse av utbyttet, så at 40 timers arbeidsuken ikke kunde avvises på dette grunnlag. Det viktigste argument var dog at denne reform var det mest effektive middel til arbeidsløshetens bekjempelse. Og arbeidsløsheten vilde ved forsorgsvesen og derav følgende øket beskatning i den lange løp bli en langt tyngere byrde for industrien. Fra den kristelige arbeiderarbeiderforbunds side fremholdt man nødvendigheten av å sikre grupearbeiderne og jernbanearbeiderne levevilkår som imøtekom familiens behov; man sluttet sig til den opfatning, at en begrensnings av arbeidstiden var nu for tiden det eneste virksomme middel til begrensnings av arbeidsløsheten.

LOURDES. Festlighetene i anledning 75-års jubileet for Gudsmoders-åpenbaringen i Lourdes begynner den 9. februar med et Triduum. Den hellige Fader har utnevnt erkebiskopen av Besançon, kardinal Binet, til sin legat ved jubileumsfestlighetene, og i en av kardinal-statssekretæren Pacelli undertegnede skrivelse til mgr. Gerlier, biskop av Tarbes-Lourdes, uttalt ønske, at erindringen om denne høitidelige begivenhet måtte bli feiret på verdigste måte. Foruten det nevnte Triduum den 26. mars, den første dag den hellige Gudsmoder åpenbarte sig for Bernadette Soubérous, og den 16. juli, den siste dag, bli særlig feiret. Den 11. februar 1934 slutter erindringen året med en stor kirkefest.

HOLLAND. De katastrofale økonomiske tider har nu også rammet Holland. Landbruket er verst stillet, fordi de to største avtagere av dets produkter: England og Tyskland, mer og mer stiller sig avvisende — England mot kjøtt og fleskeimporten, Tyskland mot meieriproduktene. Tallene på den synkende eksport viser, at her er tale om et sammenbrudd, ikke bare om en tilbakegang. Man har måttet gripe til det samme forvilede middel som Danmark, å tilintetgjøre de mengder, som ikke kan eksporteres — idet en gratisutdeling til de fattige vil medføre for store slaktningsomkostninger og dyrenes kjøtt dessuten på grunn av underernæring er uskikket til menneskeføde. Under et opphold i Rom har den hollandske arbeidsminister, Verschuur, uttalt sig meget pessimistisk om situasjonen.

WARSCHAU. Kulden i byen er forferdelig — over 300 av innbyggerne er frosset ihjel. Jernbanene er forsinket mange timer. Som følge av de store snefall har der på den polsk-russiske grense vist sig store ulveflokker, som har gjort megen skade på kreaturene. Også flere mennesker er falt som offer for dem.

RIO DE JANEIRO. Store gresshoppesvermer er etter å ha anrettet ulykker i Argentina brutt inn over staten Rio Grande do Sul og har ødelagt markene omkring byen Munezeps, mens der i selve byen slo sig så uhyre mengder ned, at beboerne delvis måtte rømme. Man har mobilisert brandvesenet imot dyrene, som representerer en uhyre fare for det i forveien betrengete landbruk.

PARIS. Kulden har vært aldeles forferdelig over hele Frankrike, men særlig følelig i Paris. En prest, som befant sig foran på en autobuss blev rammet av et kuldeslag og var død på stedet.

ET MORSOMT TESTAMENTE. I Sydfrankrike levet inntil for nylig en romantisk gammel dame på et vakkert slott i en deilig park. Hun bad ofte fattige studenter av alle nasjonaliteter til sig — men hun hørte ikke til de kristne, hvis venstre hånd ikke vet hvad den høre gjør: hun bad ofte mennesker med klingende navn og fornemme titler, for at disse kunde se hvor meget godt hun gjorde mot de fattige. Etter hennes død er imidlertid hennes forfengelighet blomstret helt ut: hun har nemlig testamentert det franske videnskapens akademi sitt gods på den betingelse, at 8 gamle franskmenn skal anbringes under dets tak og ha full forpleining. Men av disse må to være fhv. generaler, to gesandter og fire videnskapsmenn. Alle må de være ugifte eller enkemenn. Akademiet søker nu å finne de som tilfredsstiller betingelsene, men det er ikke lett.

NEW YORK. De arbeidsløses tall angis efter «Business Week» nu å være 15 millioner, så at arbeidsløshetens følger nu direkte og indirekte rammer 37 millioner mennesker. Den fordeler sig efter erhvervsgrenene som følger: byggeindustrien 80 pct., automobilfabrikasjonen 57 pct., jernverkene 45 pct., landbruket 39 pct., jernbanene 38 pct. og hotell- og restaurantfaget 30 pct.

BORDEAUX. Forstanderinnen for det nasjonale døvstumme-institutt i Bordeaux, Moder Stanislas, har fått overrakt Æreslegionens kors.

RUSSLAND. En katolsk dame, som har opholdt sig nogen år i Russland, forteller om hvorledes den religiøse følelse tross all forfølgelse er skjult i sinnene og kommer til heftige utbrudd ved dødsleiene. Navnlig blandt de unge viser det sig gang på gang, at religionshatet bare er en maske, og at de fører en hård kamp med sig selv for å bevare den. I Moskva holdes to romersk-katolske kirker åpne — og søkningen til dem øker

stadig. Men styret legger alle mulige hindringer i veien og krever den uhyre sum av 10,000 rubler for å gi tillatelse til at der fortsatt avholdes gudstjenester. Prestene har således ikke borgerlige rettigheter og kan ikke få kjøpt levnettsmidler og klær, så de fleste både sulter og fryser.

DE FORENEDE STATER, NORDAMERIKA. Tross de vanskeligheter, som den økonomiske krise skaper på alle områder, har katolisismen dog i løpet av 1932 gjort store fremskritt i De Forenede Stater. «Official Catholic Directory» angir katolikkenes antall til å være 20,236,391, med en tilvekst på 21,293. Av geistlige finnes der 2829 — 433 fler enn i 1931. Av kirker og misjonsstasjoner er der 18,152 og 172 seminar, 27 fler enn forrige år. De katolske skoler teller 600,000 elever. I 1932 noteres av katolske begivenheter: opprettelsen av en forening til støtte for Amerikas katolske universiteter, åpningen av St. Franciskus-Xaverius-universitetet i New-Orleans, opprettelsen av et katolsk college for unge negre. Og endelig er å notere, at de amerikanske katolikker i 1932 forføjet over 319 periodiske publikasjoner (tidsskrifter og aviser) med 7,3 millioner lesere.

GENF. Konferansen om 40-timers arbeidsuken er nu avsluttet. Den var av hel forberedende art og har derfor innskrenket sig til å utferdige en beretning som skal forelegges det internasjonale arbeidsråd. Denne beretning omfatter såvel arbeidsgivernes avvisende holdning som arbeidernes imøtekommenhet. Den kommende store verdensøkonomikonferanse vil likeledes få sig dette kommuniké overrakt.

SOFIA. Den pavelige nuntius, mgr. Roncalli, har fornyet protestene mot prinsessens dáp overfor kong Boris. Det er ikke første gang at kongen har krenket paven: efter sin romersk-katolske vielse, som fant sted i Rom, lot det unge fyrstepar ved sin ankomst til Bulgarien, vielsen gjentas efter det ortodokse ritual. Paven protesterte mot dette, som stred mot den katolske tro, og som skapte «en urolig følelse og en viss usikkerhet overfor de inngåtte forpliktelser. Den ortodokse vielseceremoni var en hån mot det allerede eksisterende ekteskap og forvirret samvittighetene.» Kong Boris undskylder sig med, at barnet på grunn av at dette allerede på forhånd var medlem av den ortodokse kirke, som Bulgarien står i dyp taknemlighetsgjeld til, fordi den bistod landet i dets uavhengighetskamp.

AMERIKA. På grunn av de fortvilte pengeforhold vender De Forenede Staters innbyggere mer og mer tilbake til byttehandelen. I Unionens 29 stater finnes nu 150 børser for vareutveksling. Universitetene i New Orleans tar bomullsballer i innskrivningsgebyr for studentene — i Kalifornien arbeider 200,000 arbeidsløse for mat og klær, da det er den eneste måte man kan lønne på. I New York er der 4 offisielle byttehandelsbørser i nærheten av Wall-Street, hvor te, klær, sko utveksles med grøntsaker og meieriprodukter.

FORFALLEN KONTINGENT

for «St. Olav» bedes innbetalt nu, da i motsatt fall bladet vil bli stoppet, hvor ingen særlig avtale er truffet. Ekspedisjonen, Akersgaten 5 1ste etasje, er åpen mandag, onsdag og torsdag kl. 11—4. Telefon 23743. Utenbys abonnenter bedes innsende beløpet pr. post-anvisning.